

13. přednáška 2007/08

Osnova přednášky:

1. *Vůdcovství – tradiční a moderní (niterné povahy)*

Ad 1/ *Vůdcovství – tradiční a moderní (niterné povahy)*

„Vůdcovství“ (angl. *leadership*), stejně jako jeho nositel „vůdce“ (angl. *leader*), nejsou pojmy doposud jednoznačně definované, a tudíž ani jednotně vnímané. Vůdcovství bylo a je doposud tradičně spojováno zejména s vojenstvím a politikou. Toto pojetí vůdcovství však nevyhovuje požadavkům kladeným na systémy managementu ve znalostní společnosti. Jinými slovy vyjádřeno: **tradiční vůdcovství je nutno transformovat do podoby moderního vůdcovství!** Základní odlišnosti obou podob vůdcovství jsou uvedeny v tabulce (viz příloha č. 1 k 13. přednášce)!

Za klíčové požadavky kladené na moderní vůdcovství lze považovat níže uvedené:

- **Respektování přírodních zákonů a potažmo mentálních principů** (přírodní zákony jsou zákony vyšších systémů; Moderní vůdcovství musí být s nimi v souladu a proto důsledně ctí mentální principy ve vlastním zájmu);
- **Znalost principů strategického myšlení** (Moderní vůdcovství má strategický charakter (vize, strategické cíle, strategie). Moderní vůdcovství se pojí s osvojením principů strategického myšlení);
- **Znalost využití globálních vývojových tendencí v konkrétním prostředí** (Moderní vůdcovství musí sledovat vývoj ve světě, monitorovat podstatné vývojové tendence a umět jejich vliv promítnout při formování perspektivní budoucnosti);
- **Podpora trvale udržitelného rozvoje** (Jediná perspektivní koncepce budoucnosti lidské civilizace je koncepce trvale udržitelného rozvoje, která vychází z toho, že ekonomický rozvoj, sociální oblast a životní prostředí nelze vnímat odděleně – Moderní vůdcovství musí zabezpečit, aby budoucnost byla formována rovnovážně, tj. přispívala k ekonomickému a sociálnímu rozvoji, aniž by ohrožovala kvalitu života budoucích generací.
- **Způsobilost využívat zdravý rozum** (Moderní vůdcovství musí přednostně využívat nejnovější vědecké poznatky, neobejde se však ani bez využívání zdravého rozumu, jenž se opírá o dosud opomíjenou intuici);
- **Znalost efektivní motivace** (Důležitým faktorem nastartování „cesty“ k perspektivní budoucnosti je energetizace potenciálu člověka (lidí) pro sledování záměru formovat perspektivní budoucnost – Moderní vůdcovství musí předně vycházet z identifikace existujícího lidského potenciálu a stavu (individuální – skupinové – organizační) kultury a potažmo aplikovat efektivní způsoby motivace (sebemotivace, motivace druhých lidí) s cílem „nenásilně“ přesvědčit tvůrce (vykonavatele) o účelnosti, někdy i nezbytnosti, záměr perspektivní budoucnosti začít naplňovat);
- **Niterný základ** (Moderní vůdcovství musí vycházet z vnitřního přesvědčení o příležitosti vlastní budoucnost (jednotlivce, zájmové skupiny, OJ) vytvářet. Moderní vůdcovství musí mít proto niterný základ).

Charakteristické rysy moderního vůdce

- **Vyšší způsobilost osobního managementu;**

- **Schopnost ovládat své ego;**
- **Schopnost vážit si a ocenit jinakost (lidí, názorů);**
- **Způsobilost stanovovat vize, strategické cíle a strategie;**
- **Způsobilost energetizace sebe i druhých;**
- **Způsobilost efektivní motivace a komunikace.**

Předpoklady žádoucí transformace vůdcovství

Výchozím předpokladem je šíření vědomí nezbytné posloupnosti pilířů systému managementu při jeho utváření. Žádoucí transformace vůdcovství se nenastartuje, pokud se předně nezvýší úroveň osobního managementu a potažmo, pokud nebude zajištěna a zároveň požadována dlouhodobější praxe výkonu v rámci (individuálního – skupinového – organizačního) managementu.

Dalším důležitým předpokladem je uvědomění si, na čem jsou obě pojetí (tradiční, moderní) vůdcovství založena:

- **Tradiční vůdcovství** staví na moci, známosti, charismatu, intelektu, loajalitě. Pro pocity v něm není místo. To samozřejmě vedlo a vede ke konkurenčnímu boji na „život a na smrt“, k politikaření a k většímu stresu těch, kdo jsou tzv. „úspěšní“.
- **Moderní vůdcovství** je efektivnější, protože je komplexní. Je totiž založeno na kombinaci „hlavy a srdce“. Opírá se o rovnováhu uplatnění moci a soucitného porozumění, důsledné odpovědnosti a sociální ohleduplnosti, angažovanosti pro úspěch a promíjení neúspěchů.

Neopomenutelným předpokladem je rovněž „renesance“ významu hodnotové orientace v „životě“ jedince i společnosti. Jak jinak se totiž orientovat v rostoucích tlacích globalizujícího se světa, než pomocí ujasněných životních hodnot? Každý člověk, natož vůdce, potřebuje mít „něco“, co ho vede, co mu v obtížných situacích dodává moudrost, naději a odvahu. Toto „něco“ obsahuje také osobní paradigma opřené o vyznávané hodnoty. Tradiční vůdcovství vyznává hodnoty, které jsou v rozporu s přírodními zákony a potažmo s mentálními principy, naopak hodnotová orientace moderního vůdcovství vychází z působnosti přírodních zákonů a ctí mentální principy.

Efektivní metodický postup k tomu, jak se stát niterným vůdcem sestává podle P. U. Bendera z následujících kroků:

1. **Poznej sám sebe** – urči své hodnoty, motivy a osobnostní typ.
2. **Formuluj vizi a buď zaujatý** – dívej se do budoucnosti, najdi, co máš rád a měj rád, co děláš.
3. **Riskuj** – buď neustále odvážný.
4. **Komunikuj** – přenášej svou vizi na ostatní efektivně a s důvěrou.
5. **Kontroluj pokrok a výsledky** – zjišťuj, kde jsi a stále usiluj o to, dostat se tam, kam se dostat chceš.

Zpracoval 19.12.2007 prof. Vágner